

Gücünü *İstanbul Okan Üniversitesi*'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

Ortaokul Rehberlik Bülteni

KUŞAKLAR ARASI FARKLILIKLARI ANLAMAK

MART 2023

www.okankoleji.com

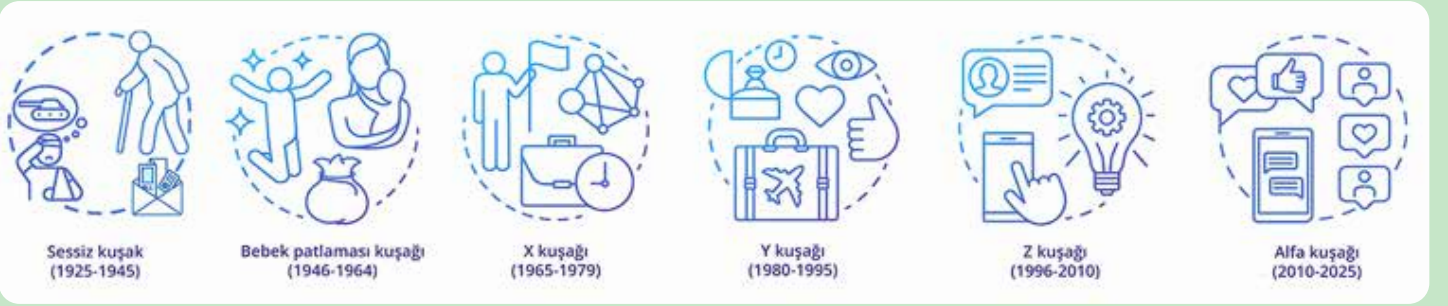
Değerli Velilerimiz,

Kuşak, diğer bir deyişle nesil veya jenerasyon kelimeleri biyolojik ve sosyolojik (toplumsal) açıdan tanımlanabiliyor. Biyolojik olarak ebeveynlerin doğum tarihi ile çocuklarının doğum tarihleri arasındaki süre "kuşak" olarak ifade ediliyor. Sosyolojik açıdan kuşak; belirli bir zaman aralığı içinde doğmuş, benzer tarihî ve sosyal olaylara tanıklık etmiş, belirli olay ve olgulara yönelik ortak bir fikir, dünya görüşü ve deneyime sahip bir grup insanı ifade ediyor. Toplumun her anlamda sağlıklı ve verimli işleyebilmesi için yaşlı bireylerin ve gençlerin birbirini tanıması, anlaması ve doğru bir iletişim içinde olması büyük önem taşımaktadır. Bununla birlikte, aslında birbirinden çok yararlanabilecek olan ve yararlanması gereken bu iki grup arasındaki iletişim sorunları ve kuşak çatışmaları tarih boyunca pek çok farklı kültür ve coğrafyada önemli bir kişisel ve toplumsal sorun olmuştur.

Kuşaklar arasında yaşanan çatışmayı daha iyi anlayabilmek için kuşaklara ve onların özelliklerine bakalım:

Şu Anda Kaç Kuşak Hayatta?

Bilim insanları farklı görüşlere sahip olsa da genel olarak her 15 yıl bir kuşak dönemi olarak tanımlanıyor. Buna göre şu anda hayatta olan altı kuşak var.

Çocuklarımız-öğrencilerimiz Alfa kuşağı ve Z kuşağı iken ebeveynler ise X ve Y kuşağı grubunda yer almaktadır. Bu sebeple bu kuşakların özellikleri üzerinde durmak daha anlamlı olacaktır.

Gücünü İstanbul Okan Üniversitesi'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

X Kuşığı

1961 ve 1980 yılları arasında doğan ve birbirine tamamen zıt iki kuşaktan sonra gelen nesildir. Bu arada kalmışlıkları sebebiyle ortanca kuşak olarak da isimlendirilmişlerdir. Önceki nesillere göre nüfus artış hızı belirgin oranda azalmıştır. Önceki iki kuşağa göre daha yumuşak ve uyumlu bir nesil oldukları söylenebilir.

X kuşağı için de iş hayatı ve başarılı bir kariyer öncelikli hedef olarak kabul edilmektedir. Düzenli, sadık ve uyumlulardır. Bununla beraber otoriteyi sorgulama geleneği önceki kuşaktaki kadar olmasa da etkisini sürdürmektedir. Kapitalizmin ciddi bir yükselişte olduğu döneme denk geldiklerinden daha iyi yaşam koşullarına sahip olmak için önemli bir hırsa ve rekabetçiliğe sahip oldukları düşünülmektedir.

Gençlikleri önemli teknolojik gelişmelere ve yeni sanat akımlarına şahit oldukları bir döneme denk gelmektedir. Aynı zamanda kadın hareketi de bu dönemde yükselişe geçmiş ve özellikle eğitim alanında erkeklerle büyük bir mücadele gösterilmiştir.

Alfa Kuşağının Ebeveyni: Y Kuşağı

Alfa kuşağının ebeveynlerinin yaşı önceki kuşaklar kadar küçük değil. Çok fazla kültürel çeşitlilikle karşılaşılıyorlar, sosyoekonomik durumları geçmişe göre daha iyi, eskiye oranla daha az bireyden oluşan çekirdek aile yapısı içinde büyüyorlar ve daha uzun yaşam beklentisine sahipler. Alfa kuşağının yetiştirilme şekli de önceki kuşaklardan farklı. Örneğin Alfa kuşağının ebeveynleri olan Y kuşağı sık sık iş değiştiriyor, çocuk bakımında teknolojik cihazlardan ve aile dışındaki insanlardan destek alıyor.

Y Kuşağı; 1981 ve 1995 yılları arasında dünyaya gelmişlerdir. Efsane nesil olarak adlandırılmışlardır. İnternetin dünya çapında erişilir hale gelmesine şahit olmuşlar, dijitalleşmenin ilk adımlarını görmüşlerdir. Bununla beraber sonraki nesillere kıyasla nispeten güvenli bir dünyada çocukluklarını geçirmişlerdir. Sokakta özgürce oynayarak büyüyen son nesil oldukları kabul edilebilir.

Doyumsuz ve kolay kolay tatmin olmayan bir kuşaktır. Zira ebeveynleri baskıcı ve sürekli çabalama gerektiren bir dünya düzenini deneyimledikten sonra bu nesli yeni ve bireyselci bir eğitim anlayışıyla yetiştirmişlerdir. Dolayısıyla kendilerinden büyüklere karşı dogmatik bir itaatleri yoktur. Benzer şekilde her nevi otoriteye karşı agresif bir tepki vermeleriyle de ünlüdürler.

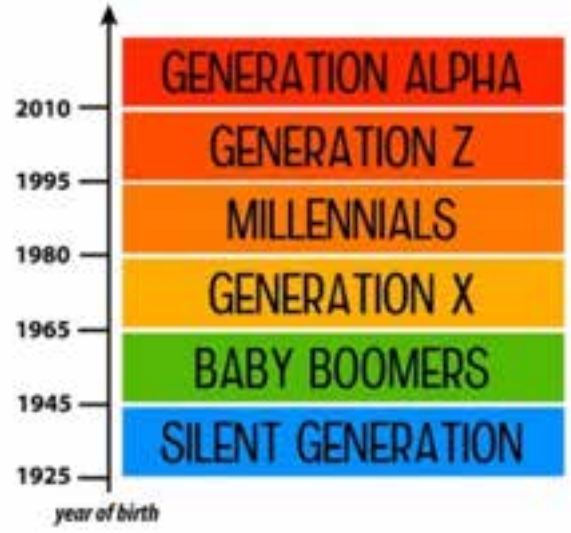
Gücünü İstanbul Okan Üniversitesi'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANADOLU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

Z Kuşağı:

1996 ve 2010 yılları arasında doğmuşlardır. Günümüzdeki araştırmaların birçoğu bu kuşağa ilişkin olarak yapılmaktadır. Çünkü dijital yerli olarak tanımlanan bu nesil, doğrudan iletişim teknolojilerinin içine doğmuş ve dolayısıyla teknolojinin getirdiği tüm değişimlere ilk adımda maruz kalmışlardır. Teknoloji ve sürekli hızlı erişim bu nesil için olmazsa olmazdır. Bu yaklaşımları Z kuşağını önemli çevrim içi bağımlılıklarla karşı karşıya bırakmıştır.

Bireycidirler, kolay sosyalleşirler fakat ilişkileri derinlikli değildir. Girişimcidirler. Yokluk dönemlerine diğer kuşaklara kıyasla çok daha az maruz kaldıklarından cesur davranabilir ve büyük riskler alabilirler. Otoriteye itaatleri düşük düzeydedir fakat X kuşağı gibi bir direnç de sergilemezler. Daha ziyade umursamadıkları düşünülür bu sebeple pek çok araştırmada apolitik olarak nitelendirilmişlerdir.

Alfa Kuşağı:

Alfalar, küresel kuşak veya ekran kuşağı olarak da isimlendiriliyor. Alfa kuşağının tüm bireyleri yeni bir yüzyılda doğdu. Bu nedenle öncekilerden tamamiyle farklı bir kuşak olarak görülüyorlar. Tüm bireyleri ile yeni yüzyılın nesli olması nedeniyle yeni bir başlangıç olarak görülen Alfa kuşağı, adını Yunan alfabesinin ilk harfi olan Alfa'dan alıyor.

Alfa Kuşağını Diğer Kuşaklardan Ayıran Özellikleri Neler?

Alfa kuşağı internetin hayatın her alanında olduğu bir dünyaya geliyor. Alfa kuşağının bütün bireyleri muhtemelen 5G, yapay zekâ, otonom araçlar, akıllı saat, Siri, Airpod kulaklıklar, iPad, Instagram, Snapchat gibi dijital teknolojileri yaşamlarının vazgeçilmez bir parçası olarak görecektir. Alfa kuşağından önceki dönemlerde savaşlar, sonrasında artan doğum oranları, yaşanan ekonomik krizler, internetin icadı, bilginin dünyanın farklı yerlerindeki farklı kişiler tarafından ortaklaşa oluşturulabilmesi kuşakların yaşam tarzını belirlemişti. Alfa kuşağının yaşam tarzını belirleyen en etkili unsur ise teknoloji.

Günümüzde teknoloji çok hızlı şekilde gelişiyor. Şu anda Alfa kuşağı bu gelişime çok hızlı şekilde uyum sağlıyor. Ancak geçmişte durum öyle değildi. Örneğin radyonun 50 milyon kullanıcıya ulaşması için 38 yıl geçmesi gerekmişti. Televizyon 13 yıl, iPod 4 yıl, internet 3 yıl, Facebook 1 yıl, Twitter 9 ay ve Pokemon Go ise sadece 19 gün içinde 50 milyon kullanıcıya ulaştı. Alfa kuşağı ekran kuşağı olarak da adlandırılıyor. Çünkü dijital ekranlar Alfa kuşağı için bazen emzik, bazen eğlence aracı, bazen de eğitim materyali işlevi görüyor.

Gücünü İstanbul Okan Üniversitesi'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

Farklı kişilik özellikleri ve dönem özellikleri sebebiyle kuşaklar arası çatışma yaşanması kaçınılmaz olabiliyor. Gençler ve ebeveynler arasında yaşanan kuşak çatışması değişimin var olduğu her toplumda görülebilmektedir. Önemli olan ailelerin gencin bu dönemde fiziksel, psikolojik ve sosyal değişiklikler yaşadığını unutmaması ve gencin de bağımsızlık kazanmayı, anne ve babanın istek ve beklentilerinin tersine davranmak olarak kabul edip onlardan kopma noktasına varmamasıdır.

Kuşaklar arası çatışmayı azaltmak için bazı öneriler:

- Toplum yapısındaki değişiklikler kabul edilmeli, gençlere sorumluluk ve olanaklar verilmelidir. Aileler gençleri kendi dönemlerine göre değil, yaşanan döneme göre değerlendirmelidir.
- Kuşak çatışmasının normal bir süreç olduğunu, bundan doğacak olan sorunların her iki taraf için de bir özür, kusur olmadığını hem genç bireye hem de ebeveyne anlatacak sosyal politikalar geliştirilmelidir.
- Aileler kardeşler arasında dengeyi sağlamalıdır. Gençler hiçbir şekilde kardeşleri veya arkadaşları ile kıyaslanmamalıdır.
- Ebeveynlerin çocuklarını daha yakından tanımalarını ve çocuklarıyla daha sağlıklı ilişki kurmalarını sağlamak amacıyla birlikte vakit geçirmeleri ve iletişimlerini güçlendirmeleri önemlidir.

KAYNAKÇA

- ÇETİNKAYA, B. K.(2020). X, Y,Z Alfa Kuşağı-Peki Ya Ötesi? , web sitesi yayın. Erişim: <https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/makale/x-y-z-alfa-kusagi-peki-ya-otesi>
- Geçmişten Günümüze Kuşaklar ve Özellikleri, web sitesi yayını(2020). Erişim: <https://egitim.com/gecmisten-gunumuze-kusaklar-ve-ozellikleri>
- İLBAY, A.(2013). "Bitmeyen Kavga" Kuşaklar Arası Çatışma (Üniversite Gençliği ve ebeveynleri arasında yaşanan çatışmaların sosyo-kültürel yönden incelenmesi), Sosyal Antropoloji Bitirme Ödevi. Erişim: <http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/TEZ/59622.pdf>
- ULUS, T.(2020). Kuşaklararası Çatışma Bağlamında Gençlerin Yaşlılara Eleştirel Bakışı: Bir Örneklem, Sorunlar ve Çözüm Önerileri, Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi. Erişim: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/opus/issue/54354/677142>

OKAN EĞİTİM KURUMLARI

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK BİRİMİ

Gücünü İstanbul Okan Üniversitesi'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE